

Christhild Ritter, författare, kursledare, astrolog och trädgårdsodlare

- Jag känner frid i skogen, säger Christhild Ritter, kursledare och författare bosatt på Mörkö. Hon går dagligen långa promenader i skog och mark med sin hund Shadow. Jag följer med på en av dessa vandringar en dag då solen äntligen skiner och det börjar droppa från taken. Shadow är lekfull och vill att matte kastar pinnar.

-Vad betyder det för dig att ha en hund?

- Det betyder sällskap, trygghet, glädje och rutiner, säger Christhild som bor ensam i sin villa med hund och katt.

Dessutom har hon lärt känna de flesta hundägarna i grannskapet under sina hundpromenader. Genom de snabba vandringarna över stock och sten håller hon sig i bra fysisk form också och det är en viktig motvikt mot stillasittandet framför datorn.

Vi slår oss ner i solgasset framför en gammal lada.

Hur hamnade du här på Mörkö?

- Jag hade ingenstans att ta vägen, när jag kom tillbaka efter studier i Tyskland. Genom bekanta fick jag tips om en lägenhet i ett fd ålderdomshem och flyttade dit för 20 år sedan.

En gång hade hon problem med bilen och mannen som brukade laga hennes bil var försvunnen.

- Han i gula huset här bredvid är bilmekaniker, sa en väninna. Varför inte fråga honom? Christhild gick dit och kom aldrig mer därifrån.

Jag vill höra mer om den historien och hennes liv men det börjar bli kallt på stentrappan och vi går hem till Christhild.

Framsidan på hennes gula hus vetter mot byvägen och grannarna men från baksidan har man fri sikt över fält, ängar och skogar.

Det stora trädgårdslandet vilar nu under ett snötäcke liksom växthuset som under sommaren dignar av sallad och tomater.

- Vill du smaka mitt Mörkö-te? frågar Christhild när vi kommer in i hennes trivsamma kök där katten sover på en bänk. Christhild tar fram en burk med blommande örter som hon plockat i trädgården och i naturen och torkat i sin källare. Det smakar sommar och värmer efter promenaden.

Vi sätter oss i en trivsam soffhörna framför den öppna spisen.

Jag ser mig omkring i det stora rummet där det också finns en matplats framför ett par soliga fönster med en djungel av blommor och en ombonad skrivhörna med ett välfyllt bibliotek. Rummet är färgstarkt och ombonat.

-Mitt hem är min borg och min trygghet i tillvaron säger Christhild. Jag tycker om färg och vackra saker. Jag är ju här jämt och hemmet är min arbetsplats. Då är det viktig att skapa en trivsam miljö speciellt som jag bor ensam.

Christhild själv är en färgstark person med sina blå forskande ögon och det vita håret som en sky runt huvudet. Hennes kläder är av naturmaterial i djärva färger och mönster och med matchande halsband och örhängen.

Jag ber Christhild berätta lite om sitt liv. Hon mer eller mindre föddes in i antroposofin eftersom hennes far Gustav Ritter 1935 startade Mikaelgården, det första läkepedagogiska hemmet i Sverige, Där träffade han den unga Agathe Kornfeld från österrike.

De gifte sig och fick barn och inspirerad av familjelivet byggde han upp Solbergahemmet med små familjeliknande enheter. När Christhild skulle börja skolan flyttade familjen in till Järna för att hon skulle ha nära till järnvägsstationen. Därifrån pendlade hon till waldorfskolan i Stockholm i tolv år.

- Det var trevliga tåg på den tiden, säger hon och vi var ett litet gäng som pendlade. Nackdelen var att jag inte fick några kamrater på hemorten. Jag var också lite udda eftersom jag var tvåspråkig.

Efter studenten flyttade Christhild till Lund. Hon hade hoppats mycket på litteraturstudierna men blev grymt besviken. Det var mest korvstoppning. Fritiden var intressantare. Hon hade vänner i vänstergrupperna och på studentteatern där hon bla var

med i Roy Andersons första revy. Efter ett sista år med intensivt pluggande kunde hon enligt pappans önskemål ta en fil mag.

Till slut tröttnade Christhild på att sitta på kaféer och tala om att förändra världen medan man på Solberga förändrade världen på ett konkret sätt. Tillsammans med en hel grupp vänner från Lund flyttade hon dit med massor av energi och nya idéer. Hon blev lärare för psykiskt störda elever och stannade där i 14 år. Tidvis var hon en av de ansvariga för verksamheten.

- Blir barnen sedda och accepterade, då går det bra. Pedagogiken med fokus på det konstnärliga och kreativa passade dessa barn.

Om man bara talade till huvudet fick de utbrott. Den lugna miljön på landet och de fasta strukturerna var också bra för barnen.

Trots att Christhild hela tiden trivdes med barnen förändrades situationen så småningom till det sämre och hon tog ett friår.

Det fanns en enda plats kvar på eurytmiutbildningen i Köpenhamn och det kändes som om den var vikt för henne.

-Det var det bästa jag har gjort, säger Christhild som fullföljde utbildningen i Järna och Stuttgart.

Sedan följde sju år som eurytmilärare på waldorfskolan i Nyköping.

-Jag stormtrivdes och kände mig sedd och accepterad, säger hon. Under denna period hade hon också börjat undervisa på Rudolf Steinerhögskolan och på konstterapiutbildningen. Hon hade också gift sig. Så småningom snurrade hjulen alldeles för fort och olika problem uppstod. Christhild blev sjuk och slutade på skolan.

På sin 50-årsdag fick hon en förfrågan om hon inte kunde skriva en bok om waldorfpedagogik och innan den var klar kom nästa förfrågan. Ville hon dokumentera hur Järna blev ett centrum för antroposofiska initiativ och verksamheter?

Nu hade hon upptäckt hur roligt det var att skriva och tackade ja. Den första personen som hon skrev om i boken var hennes egen pappa, Gustav Ritter. Sedan följde intervjuer med alla dem som byggt upp de institutioner, kulturprojekt, bagerier och skolor som präglar Järnatrakten idag.

På det privata planet hade hennes första äktenskap slutat med skilsmässa och det var då bilen gick sönder och hon gick över till grannen för att be om hjälp. Till slut gick hon och Erland som grannen hette så ofta över till varandra att det bildades en stig mellan husen. Grannarna skrattade och kallade den kärleksstigen. Det var lika så gott att flytta ihop.

-Erland och jag hade det jättebra och väldigt roligt ihop, säger Christhild. Vi seglade ofta tillsammans och tältade på små öar i skärgården utanför Mörkö och en sommar åkte vi till Jylland med motorcykel.

Tyvärr varade lyckan bara i fem år. En dag fick Erlande akut tarmvred och hämtades efter lång väntan av en helikopter. Han avled på sjukhuset. Livet förändrades plötsligt och smärtsamt.

Christhild började skriva om livet med Erland och mötet med döden. Det utmynnade i en bok vid namn Kristallslottet som varit till tröst för många som förlorat en älskad person.

-Döden är inte så farlig, säger Christhild som tror på reinkarnationen. Livet tar inte slut. Tomheten och sorgen var ändå stor liksom de praktiska bekymren med hus och trädgård. -Man måste kunna be om hjälp och våga ställa dumma frågor säger Christhild som med hjälp av ett par andra starka kvinnor lyckats bygga både växthus och kompostbehållare. De delar också på odlingsarbetet och skörden på det stora landet. De beställer gödsel av en bonde, sprider ut det över landet, plöjer och rensar ogräs. De har också hjälpt varandra med vedsågning, trädbeskärning och skötsel av pellets pannorna.

Christhild tycker om att ta vara på både frukt, bär, örter och grönsaker och är i stort sett självförsörjande. Mjölken hämtar hon från den ende kvarvarande mjölkbonden på ön. Hon gör egen yoghurt och bakar sitt bröd själv. Det enda kött hon äter kommer från Mörkö's älgar och vildsvin.

-Jag tycker det är kul med det praktiska, säger Christhild. Jag skriver och tänker så mycket att jag behöver arbeta med händerna ibland.

Avståndet från mikrokosmos till makrokosmos är inte alltid så stort. Christhild arbetar sen många år som astrolog och är väl förtrogen med stjärnor och planeter och deras inverkan på vårt liv.

Hon har också lett många kurser i biografiarbete och samlat sina erfarenheter i en bok med namnet: Den röda tråden i ditt liv. Där ger hon först en översikt över sjuårsperioderna i livet och tar exempel från sitt eget liv. Sedan exemplifierar olika personer de relationer, arbeten, teman, val eller möten som präglat deras liv. Till slut skönjer man den röda tråden i sitt liv och kan vara med och forma framtiden.

Nu lägger Christhild sista handen vid en bok om meditation som hon ger ut på eget förlag liksom de flesta av sina tidigare böcker.

-Det är jättemycket jobb med layout, omslag, marknadsföring och allt annat. Tidigare tyckte jag det vara roligt att göra allting själv men nu skulle jag bara vilja skriva. Tyvärr tycker förlagen att mina böcker är för smala och ”antroposofiska”.

För sju år sedan åkte Christhild iväg på en meditationskurs på Teneriffa. Sedan dess har hon fördjupat sig mer och mer i meditation och försökt forma en metod som bygger på Rudolf Steiners själsvårdande övningar och meditationsväg. Efter att ha hållit många kurser kände hon sig mogen att skriva en bok.

-Drivkraften för mig är att visa att det finns en osynlig värld vid sidan av den materiella världen, säger Christhild.

Meditation är en väg att få kontakt med det osynliga eller andliga.

Christhild tycker sig se två strömningar i dagens samhälle. Den ena blir mer och mer materialistisk den andra söker ett andligt innehåll, en djupare mening.

Till detta behövs ingen etablerad kyrka. Antroposofin är del av en andlig strömning som har mycket gemensamt med hinduismen, buddismen och många andliga strömningar som finns idag, säger Christhild men Rudolf Steiner har funnit en metod att forska i det andliga.

Mycket av det han kommit fram till bekräftas idag, färgernas, formernas och arkitekturens betydelse tex. Att man mår bättre av att se på gröna träd än på en husväg när man är sjuk.

-Har du någon förklaring till att så många mår dåligt idag trots att vi har det bra rent materiellt?

- Vi behöver ett balanserat förhållande mellan det kroppsliga och det själsliga, säger Christhild. Var sak har sin tid. Det gäller att leva rytmiskt. Vi har behov av meningsfullhet och sammanhang. Vi glömmer att lyssna inåt mot vår egen kärna.

Kroppen har också sina behov. Många lever för mycket i sina tankar och föreställningar. De söker bekräftelse och tror att allt måste vara på ett visst sätt.

Om jag verkligen vill något och har en bra intention kan jag lyckas med vad som helst.

När man lever i nuet och är kreativ då är man i det andliga.

Jag tror man blir sjuk om man tappar balansen och blir ensidig. Att träna kroppen för mycket är lika skadligt som att helt försumma den. Man kan inte jobba hur mycket som helst heller. Jag skriver mycket och tänker mycket därför måste jag ta hand om kroppen också.

Därför är vandringarna i Mörkös skogar så viktiga för mig liksom arbetet i trädgården och meditationsstunderna i öronlappsfatöljen. Jag tycker också om dans och fest. Allt är en fråga om rytm och balans.

